Reg. No. M. 2580 సంవత్సర చందా రు ౩ లు

జమీందారీ రయితుల ఆర్థిక సాంఘిక వ్యవసాయిక భాగ్యోదయమునకు.

సంపుటము ౨ | శనివారము ౧౦—౯—౩౭ | నెల్లూరు | సంచిక ౧

అయోధ్య జమీందారులకు రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తరము

మీరు రైతులతో కలసి మెలసియుండి వారి క్షేమమును బడయవలెను

—(o)—

ఉన్నత శాసనసభపైననే మీ రాధారపడియుండక క్రింది శాసనసభలోనే అధికమగు పలుకుబడిని బడయవలెను.

"మీరు మనఃపూర్వకముగా నొసగిన స్వాగతమును నేనును నాభార్యయును మిక్కిలి సంతసముతో నందుకొంటిమి. ఇటుల మీరు వెనుకటి రాజప్రతినిధులనుగూడ గౌరవించుచునే యుంటిరి. ఇది మీయొక్క వంశపరంపరాగతమగు ఆచారమైయున్నది. మీరు మన రాజులగారిపట్ల సద్భావమును గాఢమగు రాజభక్తిని కలిగియున్నారని వెనుకటి రాజప్రతినిధు లందరునుగూడ స్థిరపరచియే యుంటిరి. ఆ రాజభక్తి యొక్క నిదర్శనము నేడు నేను మరల చూడగలిగి నందువలన నాకు మరింత అధికమగు ఆనందము కలుగుచున్నది. కాలసంచారమువలన మీ పైన బడిన నూతన భారములను భరించుటకు మీరు సంసిద్ధులై యుంటిరి. నేను మీకు చేయగలిగిన సహాయములను గూర్చి మీరు నన్ను అత్యధికముగా ప్రశంసించి నందులకు నేను వందనముల నర్పించుచున్నాను. నేనును నా దొరతనమువారును చేయవలసిన పరిపాలనా కార్యములందు మాకు సహాయముచేయుటకు మీరు చేసిన కార్యముల కన్నిటికిని నేను ఆమోదమును తెలుపుచున్నాను.

కౌలువిధానము

ఇటీవల నేను కౌలువిధానము సవరింపబడవలెనని చెప్పినను ఇది నా కార్యక్రమమును సంక్షిప్తమైన పని కాదనియును, యిది తప్పని సరియైనదనియును ఒక సదుద్దేశముతోనే దానిని నే నవలంబించితిననియును మీరు గ్రహింపగలిగినందులకు నేను సంతసించుచున్నాను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి యితర అధినివేశనములలో భారతదేశము సరియైన స్థానమును బడయగలుగుటకుగాను నూతన రాజ్యాంగవిధానమును సాధ్యమైనంత త్వరలోనే అమలులో పెట్టవలెనని మేము దీక్షబూనియున్నాము. ఈ పనిని నెరవేర్చుటలో విఘ్నవార్యములను మేము సైరింపజాలము. దొరతనమువారి నిష్పాక్షికపాత్రయు మీకు అందరికిని బాగుగా విశదమై యుండుటచే దీనినిగూర్చి నే నిప్పుడధికముగా చెప్పదలచుకొనలేదు.

జమీందారుల హక్కులు

నూతన రాజ్యాంగవిధానమున మీ హక్కులను కాపాడవలెనని మీరు ముఖ్యముగా కోరుచున్నారు. 1859 లో జరిగిన పదంబడికను రద్దుపరచి నూతన ప్రభుత్వమువారు మీ సంస్థానములను వశపరచుకొందురని మీరు భయపడుటకు వీలులేదు, రైతులచట్టముల మున్నగువానిని సవరించుటవలన మీకున్నట్టి ముక్కలంగ

తేవలెననే మీయభిప్రాయమును మన్నించితిమని చెప్పను గలిగెదను. కొరతనమువారు శాసనములచేతి మీసంస్థానముల వారితో సత్సంబంధము [illegible] రిపుటకు నవన్ని మెంటువారు సహించవలెనని నేను మీ జవాబ్దారీ చేయగలను గాని రైతులకు చాల లాభకరములను జమీందారులకు చాలను ష్టకరములు నగుచట్టములు శాసనసభలలో నామోదించుటకు వీలులేకుండుటకుగూడ కొరతనమువారు ఏర్పాటుచేసెదరని నేను వాగ్దానము చేయజాలను. విశేషముగనున్న అల్పసంఖ్యాకులవారు తమహక్కులను పరిరక్షించుకొనుటకును తమస్థానమును నిలుపుకొనుటకును సంపూర్ణావకాశము లభించుటకు వీలగునట్లు నూతన రాజ్యాంగ చట్టములను సిద్ధపరచుటలో కొరతనమువారు శ్రద్ధగా పనిచేసెదరని మాత్రము నేను చెప్పగలను. కావున ప్రత్యేక సౌకర్యములను బడయుచున్న సంఘములవారు తగిన కట్టుబాటులను చేసికొని క్రొత్త శాసనసభలలో తగిన పలుకుబడిని బడయగలిగినచో గాని యెల్లకాలమును తమసౌకర్యముల నిప్పటివలెనే నిలువుకొనజాలరు. నూతన ప్రభుత్వమునందు బలయుతమగు స్థానమునుగూడ బడజాలరు.

రెండవ శాసనసభ

సంయుక్త రాష్ట్రములలో రెండు శాసనసభ లుండవలెననియే రాష్ట్రీయ కొరతనమువారు పైవను సంఘమువారికి తెలిపియుండిరి. కాని దానిని గూర్చి యిపుడు అభిప్రాయభేదము కలిగియున్నది. రెండు శాసనసభ లుండుటవలన కొన్ని నష్టములును కొన్ని బాధములునుకూడ కలుగును. మీరెరుగతివారికి ఆమోదకరముగా నుండని చట్టములు క్రిందిసభలో నామోదింపబడినచో వాటిని నిరోధించుటకు మీరెల్లపుడు పైసభవారిపైననే ఆధారపడియుండగూడదు. అటుల జరిగినచో రెండవసభ యొక్క అధికారము తగ్గింపబడుటకూడ సంభవింపగలదు. మీరు ముఖ్యముగా క్రింది శాసనసభలోనే అధికముగ పలుకుబడిని బడయుటకు గట్టిప్రయత్నము చేయవలెను గాని పై శాసనసభపైననే ఆధారపడగూడదు.

అయోధ్యను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేయుట

మీరు అయోధ్యను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేయగోరితిరి. దీనినిగూర్చి ప్రజలలో నధికముగ నుత్సాహమేమియును కనబడలేదు. అయోధ్యను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేసినంత మాత్రమున మీరు వెల్లడించిన భయకారణము లవలు కలుగవనుటకు గట్టి ఆధారమును లేదు. ప్రజాసత్తాకమునకును విప్లవమునకును సంబంధించిన భావములు ప్రజలలో కలుగకుండ చేయుటకిది లాభకరముకాదు. ప్రత్యేక ప్రభుత్వముగల రాష్ట్రముల సంఖ్య చాల అధికమగుటవలన ప్రభుత్వవ్యయమును గూడ చాల అధికమగుచుండును. దీనిని ప్రజలు సరిగా గమనించుటలేదు. అందువలన చాలమంది ప్రత్యేక రాష్ట్రములను కోరుచున్నారు.

రైతుల క్షేమము బడయుట

ఇపుడు మీకు ప్రతిష్ఠగలదు, సౌకర్యములు కలవు. సాంప్రదాయములును వాడుకలును కలవు. ప్రజలు మీయెడ వినయమును చూపుట కలవడియున్నారు. ఇవన్నియును మీకు సహాయకరములు. మీరు రైతులకు చాల యుపకారము చేసెదరను సద్భావము రయితులలో నెలకొనుటకు దగిన కీర్తిని వీటినన్నిటిని మీరు సరిగా నుపయోగింపవలెను. భావికాలమున మీ అభివృద్ధికి మీరు రయితుల ప్రేమను ఆధారమును నిలుపుకొను విషయమునసే గట్టి ప్రయత్నము చేయవలెను. గాని కేవలము రాజ్యాంగ విధానము పైననే ఆధారపడియుండగూడదు. రాజ్యాంగ సంస్థలు కాలక్రమమున మీరుట సహజమైయున్నది. రయితులకును మీకును లాభనష్టములు సమానములేయని మీరే తెలిపియున్నారు. గాన మీరు వారితో అనుకూల్యమును కలిగి సానుభూతితో పనిచేసిన వారి సద్భావమును బడయుట ముఖ్యతరము. మీస్థానముల పరిపాలనలో మీరు స్వయముగా శ్రద్ధబూనవలెను. రయితుల కష్టసుఖములను తెలిసుకొనవలెను. వారితో కలసి మెలసి యుండవలెను. అపుడు ఆందోళకులు మీకెట్టి నష్టమును కలుగజేయజాలరు. మీస్థానము సుస్థిరమగును. మీరు మీ శ్రోతలకు సహాయములను కలిగింపగలుగుదురు. మీకలుకుబడిని మీరాజభక్తిని బాగుగా వినియోగించి సమగ్రముగ మేలును బడయగలుగుదురు. ఇంతకంటె ఉత్తమపద్ధతి మరేమియును లేదు నేను మీకు మరియొకసారి వందనము లర్పించుచునాను" అని రాజప్రతినిధి నుడివెను.

లోకల్ బోర్డుల ఎన్నికలు— జమీందారీ రైతుల కర్తవ్యము.

వి. వి. రెడ్డి.

లోకల్ బోర్డుల ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. జమీందారులును, వారిపక్షమువారును గత 12 మాసములుగా అహర్నిశము కృషిసలిపి సర్కిల్లు విభాగించుటలోను, పోలింగుస్టేషనులు నిర్ణయించుటలోను వారియుద్దేశ్యముల నెరవేర్చుకొనిరి. పై నిర్ణయముల జూచిన పరమ అసహ్యకరముగా నున్నవి. స్వతంత్రముగా రైతుపక్షమున నిలువగలవారికి అవకాశము లేకుండ చేయుటకే యీ పన్నుగడలున్నవి. యీశ్వరుడనుకూలించిన రైతులెల్లరు ఒక్కుమ్మడి పనికేసినచో యీ కృత్రిమ విధానములన్నియు పటాపంచలుకాక మానవు. జమీందారులు యూనియన్‌బోర్డులు మొదలు శాసన సభల వరకు తామే ఆక్రమించుకొని రైతు ఆశయముల భగ్నముచేయుటకు జూచుచున్నారు. జమీందారీ రయితులు నిద్రనుండి మేల్కొని తమలో తమకుగల అంతఃకలహముల నిట్టి సమయమున మాపుమాపుకొని అందరి రయితుల కష్టముల మనస్సుల నిడికొని పనిచేయుట ముఖ్యకర్తవ్యము. నెల్లూరు జిల్లాబోర్డును, వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డును, మదరాసు శాసన సభ (నెల్లూరు పక్షమున)ను జమీందారులే ఆక్రమించుకొని వారు రయితులకు చేయు అపకారముల ప్రత్యక్షమున గాంచుచునేయున్నాము. తాలూకాబోర్డు; జిల్లాబోర్డును, తామాక్రమించుకొన్నగాని శాసనసభలో తాము దూసుటకు చాలినంత పలుకుబడియుండదని లోకల్‌బోర్డుల నాక్రమించుచున్నారు. ఈ జిల్లాలో జమీందారీ భాగములో 4 తాలుగు తాలూకాబోర్డులను, 11 జిల్లాబోర్డు స్థానములును కలవు. ఇవన్నియు తమచేతికి లభించిన శాసనసభను అవలీలగా జయించగలరు. అట్లుగాక పోయినచో జమీందారు పార్టీవారికీ గొడవ లేల? విచారించు దిక్కులేక పరమదుర్గతి పాలగుచున్న తమయెస్టేటు పాలనలో నించుకయైనను మార్పుచేయజాలక రయితుల దుర్గతికి కారణమగుచున్న జమీందారులు లోకలుబోర్డు యెన్నికలలో పాల్గొనవలసిన అవసరమేమున్నది? తమ అధికారులకు "మెలెక్షను" "కలెక్షను" ఈ రెండు గొడవలు దక్క మరేదియు బుర్రకెక్కుట లేదు. యిట్లింతకాలము జమీందారులు ఈ రయితులను దుర్గతి పాలుచేసి కూటికి నీళ్లకు అల్లాడింతురో యీశ్వరునికే యెరు

5. వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డు క్రింద అధికారుల్యవిభాగము నుంచబడుచున్నదో ఒకమాటు సింహావలోకనము చేద్దము. వెంకటగిరి డివిజనులో యెస్టేటు అధికారులు వచ్చినచో గ్రామములలోని తాలూకాబోర్డు క్రిందనుండు స్కూళ్లను ఆ యధికారులకు బసలక్రింద నివ్వవలెను. పెద్దమనుష్యులు గ్రామాధికారులను, వెట్టివారి మాదిరి పిలిపించవలెను. వారికి వలయు సౌకర్యములన్నియు కలిగించవలెను. అట్లు లేనిచో మరునాడే ఉపాధ్యాయులు తగు శిక్షననుభవింతురు. గత వత్సరము అక్టోబరు నెల 3 వ దిన మోపూరులో సభ జరిగెను. ఆరోజు శెలవుదినమగుటచే స్కూల్లో తాళము వేసి ఉపాధ్యాయులు వెంకటగిరిలోని ఉపాధ్యాయుల సంఘ సమావేశమునకు పోయిరి. జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు తాళములు పగులగొట్టి యెస్టేటు నౌకర్లలోన ప్రవేశపెట్టిరి. ఎస్టేటు అధికారులు వచ్చినప్పుడు గ్రామములో లేకపోయిరను కారణమున ఆ యుపాధ్యాయులు వెంటనే మార్చబడిరి. వెంబులూరు కమ్మపల్లెలోని బోర్డు పాఠశాల, రేంజరుగారికి విడిదిక్రిందనిచ్చు ఆచారముకద్దు. అట్లే ఇచ్చిరి. కాని ఒకరహస్య విషయమున ఉపాధ్యాయునికిని రేంజరుగారికిని కలహము రాగా ఆ కారణమున ఉపాధ్యాయుని శ్రీహరికోటకు మార్చబడిరి. మన్నెమో రోడ్డులు అత్యంత అవసరమైనవి పాడుబడిపోవుచుండగా వెంకటగిరినుండి పాలెంకోటయను ఒకకుగ్రామమునకు షుమారు 18 వేలు బోర్డు ధనము ఖర్చుపెట్టి యెస్టేటువారి వేటషికారి నిమిత్తము 8 మైళ్లు రోడ్డు నిర్మించిరి. ఈ అక్రమమునుగూర్చి జేసిరెడ్డి శేషారెడ్డిగారు పైవారికి అర్జీల సైతము పంపిరి. మోపూరు గ్రామమున బోర్డు పాఠశాల భవనమును గత 8 మాసములుగా యెస్టేటు సిపాయీల విడిదిక్రింద వాడబడుచున్నది. తిర్లంపాడు పాఠశాల వారి విడుదల క్రింద ఉపయోగపడుటచే పిల్లలు చింతచెట్లక్రింద విద్యనభ్యసించుట కండ్లార గాంచుచున్నాము. వెంకటగిరి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు జమీందారుగారి రెండవకుమారులు. వైస్ ప్రెసిడెంటుగారు యెస్టేటు ఖజానా ఉద్యోగి. మెంబర్ల సంగతి చెప్పనవసరముండదు? యెస్టేటు గుర్రాలవిభాగ ఉద్యోగి ఒకరు, యెస్టేటువారి గుమాస్తా ఒకరు. తక్కినవారిలో హెచ్చుమంది యెస్టేటు సంబంధికులే! వెంకటగిరిలో బోర్డుమీటింగు జరుగుచుండగా ప్రెసిడెంటుగారు మీటింగుకురాక వేటకు వెళ్లుచుండుట జూడ బోర్డుపై వారికి గల అభిమానము బాధ్యత తెలియగలదు. ఇట్టిబోర్డు పాలన విధానము యెంతటుత్తమముగా నుండగలదో దైవమునకే యెరుక. యెస్టేటు పనులు జరుగుటకు ఈ బోర్డొక ఉపాంగమై అన్నివిషయములలోను వెనుకబడియున్నది. జమీందారీ భాగమున ప్రజకు విద్య బొత్తిగా లేదు. దర్శి, పొదిలి, డివిజనులలో ఒక మిడిల్ స్కూలైనను లేదు. రోడ్లుల స్థితి చాలా అన్యాయముగానున్నది. సరియగు వైద్య వసతులు లేవు. వెంకటగిరి బోర్డుక్రింద మోపూరులోనొక రూరల్ డిస్పెన్సరి కద్దు. డాక్టరుగారు యెస్టేటు వారికి సాయపడుచున్నారేకాని ప్రజకు ఏమాత్రము సాయపడుట లేదు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో జమీందారీలోని ప్రజల అభివృద్ధిని కోరుచో స్వతంత్రముగా పాటుపడగల వారినే ఈ మారు తాలూకా, జిల్లాబోర్డులకు పంపవలసియున్నది. జమీందారుద్యోగులు పెట్టు బాధలకు తలయొగ్గి వారికిష్టమైన వారికి ఓటునిచ్చినచో మనకిచ్చిన ఈ స్వల్ప హక్కుల సైతము మనము దుర్వినియోగ మొనర్చిన వారమగుదుము.

వచ్చేసంవత్సరము క్రొత్త సంస్కరణములు రాబోవుచున్నవి. అప్పుడు శాసనసభకు నెల్లూరుజిల్లా పక్షమున బహుశా 5 స్థానములు లభింపగలవు. అప్పుడు జమీందారీ భాగములకు ప్రత్యేకస్థానములు లభింపవచ్చును. నేడు తాలూకాబోర్డు జిల్లాబోర్డులలో రైతుసంఘ పక్షమున నిలిచి పనిచేయుగలవారు రానిచో రాబోవు శాసనసభకు మనపక్షమున అభ్యర్థిని గెలిపింపజాలము.

మనపక్షమున శాసనసభకు పోయిన జమీందారులు మనకు చేసిన చెరుపులు మరొకమారు వివరింతుము.

గాన జమీందారీరైతు సోదరులారా! మన స్వస్థితినుండి మనము బైటబడవలయునన్న నేడే మేల్కొని జమీందారుగారి తొత్తుపుటికలకు లొంగనివారినిగా జూచి లోకల్ బోర్డులకు యెన్నుకొనవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇజారకంట్రాక్ట్సు!

వెంకటగిరి యెస్టేటులో ఇజారకంట్రాక్ట్సు అను పేరుతో గత 35 సంవత్సరములుగా రైతులనుండి వసూలు చేయబడుచున్నవి. ఇది గత 1916 సం, వత్సరమువరకు రు 1 కి 0-0-5 లు వసూలుచేయుచుండిరి. 1916 సంవత్సరము మొదలు రు 1 కి 0-1-0 వంతున వసూలుచేయుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు రైతుల వ్యవసాయపు వసుంబడిపై ఈపన్ను వసూలుచేయుటలేదు. ఈయెస్టేటులో ఇజారకంట్రాక్ట్సు (1) కంచెపుల్లరులమీదను (2) కల్లు కిస్తులకు తాటి, ఈత, చెట్లమీదను (3) చేపలకు మాన్యములమీదను (4) గానులు, అప్పకారులమీదను (5) యెనుముల పన్నులమీదను రు 1 కి 0-1-0 వంతున వసూలుచేయుచున్నారు.

గవర్నమెంటువారికి రైతుల ఈ దౌర్భాగ్యము యిప్పటివరకు తెలియదు. ఇట్టి అక్రమ పద్ధతుల రైతులుపెట్టుటవలననె జమీందారీ రైతుసంఘములు ఏర్పడుచున్నవి. ఈ ఇజారకంట్రాక్ట్సు జమీందారీలలో వసూలుచేయరాదని ప్రభుత్వమువారు వ్యక్తపరచినట్లు తెలియుచున్నది. ఎస్టేటువారు ఈ యిజారకంట్రాక్ట్సును ఈ సంవత్సరమునుండి వసూలు చేయమని వెంకటగిరి దివానుగారు రైతుల ఇదివరకే వాక్రుచ్చియున్నారు. రైతులు దీనివెంటనే గమనించవలసినదిగా కోరుచున్నాను. ఇట్లు.

ఒక జమీన్ రైతు.

నూతన మదరాసు శాసనసభ పరిమాణము.

మొత్తము సభ్యుల సంఖ్య 215.

రాబోవు సంస్కరణముల ప్రకారము మదరాసుశాసనసభ బలమిట్లుండును.

వివరములు.

1. జనరల్ స్థానములు	134.
ఇందులో స్త్రీలకు	6.
2. నిమ్న జాతులకు	18.
3. వెనుకపడియుండు జాతులకు	1.
4. మహమ్మదీయులకు	29.
ఇందులో స్త్రీలకు	1.
5. క్రైస్తవులకు	9.
ఇందులో స్త్రీలకు	1.
6. ఆంగ్లో ఇండియనులు	2.
7. యూరపియనులు	3.
8. కామర్సు, యిండష్ట్రి మైనింగు వగైరా	1.
9. జమీందారులు	6.
10. విశ్వవిద్యాలయము	1.
11. కార్మికులు	6.

మునవి.

ఖరీఫ్ ధరకరకు ఇతర ముఖ్యాంశములలోమువ్వ్ గావలసినమన్నంకున కీమము గావుపడ్డాలక్ పోవుటయేగాక ఆపదలని గూడనచ్చినది. ఇది మీదటకీమముగా నుకాబుమును. వెనుకటి చందాయివ్వవలసిన వారును, కొత్తచందా యివ్వవలసినవారును వెంటనే తమచందాలను పంపి మాపు తోడ్పడవలసినది.

జమీందారీపత్రిక.

శనివారము.

౧౦—౯—౩౨.

వెంకటగిరి రాజీ.

ఎల్టేటువారికిని, రైతులకును కలిగిన విషయమున గత 10 మాసములుగా జరుగుచుండిన పోరాటము పేటికి సరిసమాన్య మైవట్లు తెలుపుటకు సంతోషముచున్నా మము. జమీందారుగారును వారిప్రత్యేకులును రైతు సమవాయమును ఉదారహృదయముతో పరిమార్చించుటకు పూనుకొన్నందుకు వాద్యులు. రాజీవివరములన్నియు సమగ్రముగా ప్రకటింప నానాన ఇంకనంకు మా పేపని ముందుకు నడచుట లేదు. తమ సర్వసౌభాగ్యమునకు మూలకందమగు రైతు కష్టముల తీర్చుటలో జమీందారుగారు విశాలభావమున జూపెదరని సమ్మచున్నాము. ఈవిషయమున ఇరుపక్షికిని అన్యోన్యత పెంపకుండుటై కృషిసలిపిన వల్లాకపెద్దలు మాస్టరుమ్ గారిని మేము హృదయపూర్వకముగా అభినందించుచున్నాము. ఈ అల్లకల్లోలమునకు కారకులై నట్టుద్యోగులను వెంటనేపదభ్రష్టులజేసిశాంతి నెలకొల్పుటలో అడ్డము తొలగించెదరని జమీందారుగారిని మేము కోరుచున్నాము.

వెంకటగిరి యెస్టేటు

వెంకటగిరి యెస్టేటువారును, కాలవారిలో లోకమును కన్నెత్తి చూచుట తప్పినది. వ్రయముల తగ్గించుటకు పూనుకొనుల కావనబాలముకాని, కాలుమోపి పుటకు వీలులేని ముండ్లపొదల జోలికి పోక మందారపుమొక్క-ల తొలగించుట అట్ట బూనుచున్నారు. దొరవారి సచ్చిముతో పన్నెండు అణాల పాచిపనివానిని విలిపి, కుమారరాజాగారి క్యాపుక్లర్కు-కు యాభైనుండి నూరు రూపాయలజీతము చేయుట వివేకముగా నేరదు. యెస్టేటు వారునిచతుణజూపి ముండ్లకంపను తొలగించుటలోనే వారికారుణ్యమును జూపక తోడి వ్యాధికుల ననుగమింప వేచుచున్నారము.

రామచంద్రాపిళ్ళై.

స్వర్గముఖ కొత్తవత్సరమును "రామచంద్రాపిళ్ళై" యనులలోపషేపాతిమేగాక కాంత అసంగతము గూడగలదు. నామమును బడయుటకు గారనసీయములు రెడ్డిగారి అర్హతల పరిశీలింతము: వానిచేన నిర్మాణముకు సుగవలసిన కర్మకాండ అంతయు కృష్ణరావ్రగారి శాలమున బరిగినది. పూరిమై రహదారి అయినది వెంకటగిరి కుమారరాజాగారి పాలనమున. ఇకకొండపు యిచ్చినది రెడ్డిగారు; వారధి నిర్మాణమున రెడ్డిగారి భాగము ఇంతపూర్తియ! కాపున మొదలుపెట్టినవాడని, ముగించిన వాడని వదలి మధ్యవాడికి తగిలించుట కేవలము అభిమానము. ఇక రూపొందించిన కిటారీ క్లను హాకుట ఘనతర మేమో! యీగౌరవము రెడ్డిగారికి లభించుట మా కేతయు ముదావహమయ్యా చదార్థమును చెప్పవలయునుగదా!

శిస్తువసూలు, కరిమభంగము.

వెంకటగిరి యెస్టేటువారు పరిపాలనా సౌకర్యమునకు 10 తాలూకాలుగ విభజించి వ్యవహరించుచున్నారు. అన్నితాలూకాలలోను శిస్తువసూలు ప్రమాణమున ఒకేమాదిరి వాయిదాల పద్ధతి నిర్ణయించుకు వారివారికి తోచినట్లు నిర్ణయించిరి. శిస్తువసూళ్ళు రైతులకు, పంట చేతులోనికి రాబడివత్తడు వసూలుచేయుటకు బ్రతిబంధముగ వీర్పరచిరి. తరువాత పాలకులు తమకు దబ్బుకావలసిన అవసరములకొద్ది మార్పు చేసికొనిరి. పేషకస్తు గవర్నమెంటుకు చెల్లించుటకు ఈ యెస్టేటువారికి డిసంబరు, మార్చి, జూన్ మూడువాయిదాల నిర్ణయమున్నది. వానిఅవసరమును బట్టి శిస్తులవాయిదాల నిర్ణయించి వసూలుచేయుచున్నారు. దిగువతాలూకాలలో 4 వాయిదాలుగను ఎగువతాలూకాలలో మూడువాయిదాలుగను నున్నవి. ఈ వాయిదాలు పేషకస్తు అవసరములకు నిర్ణయించినవేగాని రైతుసౌలభ్యమునుబట్టి నిర్ణయించలేదు. ఉత్తరతాలూకాలలో అగష్టు, అక్టోబరు, జనవరి, వాయిదాలుగానున్నవి. ఈవాయిదాలలో ఆగష్టులో రు 1 కి 0-1-0 యున్నా, అక్టోబరులలో రు 1 కి 0-10-0 లున్నా, జనవరిలో రు 1 కి 0-5-0 లున్నా వసూలుకావలెను. పరిమిత మున్నా దేనికి కాని అక్టోబరులో రు 1 కి 0-10-0 లు చెల్లించవలసిన రైతు ఎంతటి యక్కట్టులకు లోను గానవలసినదన్న విమర్శకులు లేకపోలేదు. దక్షిణతాలూకాలలో 4 వాయిదాలుగా నిర్ణయించి మూడువాయిదాలలో సమానముగా వసూలు నిర్ణయించిరి. ఉత్తరతాలూకాలలో అట్లుగాక అసంబద్ధముగా నిర్ణయించబడినది. దక్షిణతాలూకాలలో క్రమము వెంకటగిరితాలూకా వస్తే తక్కువన్నయు కొలాజీరావు గారియుద్యోగారంభాయము లో నవంబరు, జనవరి, మార్చి, మే, గా వున్నమూడు వాయిదాలను రైతుల సౌకర్యార్థము ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్, మే, నెలలకు మార్చబడినది. వెంకటగిరి యున్నా ఉత్తరతాలూకాలున్నా మూడు అక్టోబరులో వసూలగుచున్నవి. ఈ వాయిదాలు పేషకస్తు గవర్నమెంటుకు చెల్లించుటకు ఈ యెస్టేటువారికి డిసంబరు, మార్చి, జూన్ మూడువాయిదాల నిర్ణయమున్నది. వానిఅవసరమును బట్టి శిస్తులవాయిదాల నిర్ణయించి వసూలుచేయుచున్నారు. దిగువతాలూకాలలో 4 వాయిదాలుగను ఎగువతాలూకాలలో మూడువాయిదాలుగను నున్నవి. ఈ వాయిదాలు పేషకస్తు అవసరములకు నిర్ణయించినవేగాని రైతుసౌలభ్యమునుబట్టి నిర్ణయించలేదు. ఉత్తరతాలూకాలలో అగష్టు, అక్టోబరు, జనవరి, వాయిదాలుగానున్నవి. ఈవాయిదాలలో ఆగష్టులో రు 1 కి 0-1-0 యున్నా, అక్టోబరులలో రు 1 కి 0-10-0 లున్నా, జనవరిలో రు 1 కి 0-5-0 లున్నా వసూలుకావలెను. పరిమిత మున్నా దేనికి కాని అక్టోబరులో రు 1 కి 0-10-0 లు చెల్లించవలసిన రైతు ఎంతటి యక్కట్టులకు లోను గానవలసినదన్న విమర్శకులు లేకపోలేదు. దక్షిణతాలూకాలలో 4 వాయిదాలుగా నిర్ణయించి మూడువాయిదాలలో సమానముగా వసూలు నిర్ణయించిరి. ఉత్తరతాలూకాలలో అట్లుగాక అసంబద్ధముగా నిర్ణయించబడినది. దక్షిణతాలూకాలలో క్రమము వెంకటగిరితాలూకా వస్తే తక్కువన్నయు కొలాజీరావు గారియుద్యోగారంభాయముల

వెంకటగిరి జమీందారుగారికిని రైతులకును రాజీ ఏర్పాట్లు

గత 10 మాసములుగా రైతులకును జమీందారు గారికిని జరుగుచుండిన పోరాటము పరిసమాప్తముగావింపబడినది.

తే 1—9—1932 దీ [illegible] రాజకుమారుడును, రైతుల పక్షమున రైతునాయకులు శ్రీయుతులు [illegible] పల్లి [illegible] కృష్ణారావు, వెల్లూరు గోవింద[illegible]గారలును [illegible] సమావేశమై [illegible] వాటిపై [illegible]. [illegible] తెలియుచున్నది.

రాజీ ఏర్పాట్లు.

(1) [illegible] (గరి రు. 1-కి 0-1-0 లు [illegible]) [illegible], కోదండరామస్వామి [illegible] (ఇంకు 1-కి 0-0-2 [illegible]) [illegible] అధికారములేని [illegible] [illegible] జమీందారుగారు [illegible] చేయుచుండునట్లును.

(2) [illegible] ముఖ్యమగు [illegible] సమ్మతించినట్లును.

(3) [illegible] అవసరమగు మార్పులు చేయునట్లును.

(4) ఈ పోరాటమునకు సంబంధించిన క్రిమినలు కేసులు ఉపసంహరించునట్లును తెలియుచున్నది.

(5) [illegible] రైతులు [illegible] రు. 2600/-లు 1-9-32 తేదీన రైతులు చెల్లించిరి.

గత 10 మాసములుగా (1) [illegible], (2) [illegible], (3) [illegible], (4) [illegible] గ్రామములలో [illegible] పోలీసు [illegible], [illegible] తీసివేయబడినట్లు తెలియుచున్నది.

రాజీకి సంబంధించిన విషయములన్నియు ముందు ప్రకటించబడును. [illegible] మాస్టర్ [illegible] చాలా శ్రద్ధవహించి [illegible]. వారికి కృతజ్ఞులము.

భూమివదలినా, పన్నువదలదు

[illegible] నా [illegible] రైతును [illegible] 4 1/2లు భూమియున్నది. దానిని 1928సం-రంలో భూమి తనకు అవసరంలేదని [illegible] ఇచ్చినాను. [illegible] వ్రత్తరం ద్వారా తెలిపినాను. ఈ పిశాచాన్ని తొలగించుకొనుటకు కరణానికి ఒక మేకను ఇచ్చినాను. రివిన్యూ ఇన్స్పెక్టరుకు 5-0-0 ఇచ్చినాను, సిరస్తాదారు అట్ట[illegible]కి రు10లు ఇచ్చినాను. ఇంకా పోలేదు [illegible] నాకుగాని భూమి వదల లేదు. అప్పటినుండి పిస్తుకు దావాలుచేసి కొన్ని డిక్రీలు పొందియున్నారు. ఆభూమిని సాగుచేయుటలేదు. ఈలాటివి వెంకటగిరి ఎస్టేటులో ఎన్నోగలవు.

రు 15 లకు రు 110 లు కోర్టు ఖర్చులు.

వెంకటగిరికి 6 మైళ్ళదూరమున కలు గోసుమజరా [illegible] గ్రామములో మచ్చాచిన [illegible] వర్గీరాల [illegible] రు2 13లు [illegible] 1927సం- [illegible]. అప్రదేశములో [illegible]. జమీందారుగారి [illegible] అధికారులు [illegible] యుక్కి రు17లు [illegible] అపరాధం యుక్కి రు31లుగా [illegible] దావా చేసినారు. రైతులకు అన్నరు ఖర్చులు రు100లు అయినది. తరువాత [illegible] బాబు గారు రు30లు సంగ్రహించి రాజీచేయించినారు. రైతుకను [illegible] డిక్రీ అయినది. ఈమాదిరి ఎక్సుపార్టీగా చేయించుకొన్న అనేక డిక్రీలు రాజాగారి అంబులపొదిలో విశేషముగా వున్నవి. అవసరమొచ్చినప్పుడు ఉపయోగించెదరు. ఈలాటి విచారణలేని పాలన ఎన్నాళ్లుసాగుతుందో?

నమ్ము, నమ్మకపో.

విమానయాత్ర హెచ్చగుచున్నది. లండనునుండి కరాచీకి 5000 మైళ్ళు 5 దినాలలో 98 గంటలలో చేరవచ్చును. స్టీమరు మీద దీనికంటె 6 గంటలు తగ్గినను 17 దినాలుపట్టును.

* * *

ప్రపంచములో అమెరికాలో మోటారుకార్లు అధికంగా 25,500,000 కారులున్నవి. గ్రేటుబ్రిటనులో 1558032 కారులు ఫ్రాన్సులో 1520500 కారులు, అయితే జర్మనీలో 658686 మాత్రమే వున్నవి.

* * *

ప్రపంచములో 57000 సినిమాలున్నవి సంవత్సరమునకు 2000000000 అడుగుల నెగటివ్ ఫిల్ము వాడబడుచున్నది దీనికి [illegible] 6,000,000 పౌనులు.

* * *

గతసంవత్సరం ఇంగ్లండు 54,000,000 తేయాకు దిగుమతి చేసికొన్నది.

* * *

ప్రపంచమున ఉత్పత్తి యగు వజ్రములలో [illegible] బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున పండుచున్నవి. [illegible] ప్రపంచ[illegible] నూటికి 87 పాళ్ళు, పత్తిలో [illegible] బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమే ఉత్పత్తి చేయుచున్నది.

* * *

పోర్చుగల్ రాజు [illegible] వాను [illegible] అనుకవి ఒకపుస్తకమును అంకిత మిచ్చినాడు దానికి ప్రతిఫలముగా రాజు కవికి [illegible] యందలి [illegible] గ్రామములను రాజ్యమును దానముచేసినాడు దీనివిస్తీర్ణము 177,000 చ. మైళ్ళు.

* * *

అడ్‌గిలిట్ అనువాడు ఒకేదఫా 150 గ్లాసులను తాగినాడు.

* * *

[illegible] అను [illegible] వాని [illegible] ఒక [illegible] అంగుళముల [illegible] తోకగల [illegible] పెట్టినది.

ముల్లు మొగ్గ.

హా లి కు డు.

చర్చిల్ గనుకుంటెనం, నిర్మొగమాటం భారతీయులకు నచ్చకపోయినా ఆయనగారి మద్దులు చాలా బాగుంటాయి. శీతకట్టెకి "గాజుటీయాలలో మనిషి చాలామాటల వచ్చిపోతుంటాడు" అన్నాడు. అట్లసేవిస్తున్నది యీ పత్రిక ప్రచురణ స్థలం (రాజకీయ కెటు సైబీర్ మాటలేంటి) అయితే యీ మాట జయ లగ్నంలో సేవించి. లగ్నబలంచేత రల వాల్యటం వుండదు.

* * *

రాజాగారితో అయిన రాజీకి కార్యగాన్ని చూసేం రతుల సంతృ అటుండనిచ్చి, వ్యాపారిక పరాయణాలు, యదార్థ ప్రేమలు, సత్సాలనాలోల్యాలు, జిల్లాకోర్టు, నూతన్ ఇండిపెండెంటు ముఖ్యంగా ప్రకటించాలి. కలహాకారణం సర్వంగావుండే, పాలకుల ధర్మము తప్పితే కార్యసిద్ధి తప్పదని దీనివల్ల ఒక స్మృతి మాత్రాన్ని అల్లనమ్మి.

* * *

దీనిలోగూడ "జమీందారీ రైతు" పదాన్నిగూడా కొంచెం సూత్ర బద్ధం చెయ్యాల్సి వస్తున్నది. తిరుత్తనివాళ్ళు "జమీన్ రైతు" అంటారు కృష్ణాజిల్లారు పత్రిక "జమీన్ దారు రైతు" అంటుంది. ఇంకాకొన్ని వికృతరూపాలను చూచినట్లె జ్ఞాపకం "జమీన్ రైతు" అనటంలో వ్యాకరణ్యంలేదు. రైతు జమీన్ కే అనిరాదు గురాగానికే అని అందరికి తెలుసు. ఇక జమీందారు రైతు అనటం చెవి ఒప్పుకోనటంలేదు. "మారి" అనే ప్రతిష్టవదలి జమీన్ దారీ రైతు అనడం బాగుంటుందని శబ్ద బ్రహ్మలు తెలుస్తున్నారు.

* * *

పెత్తనేలం వెళ్ళిలలో గోడలకు గొందులకు వసకు వచ్చినవారి పేర్ల పెట్టడం మొదటేటిగా కనబడుతున్నది. మదరాసు కార్పొరేషన్ వారి చర్యలం మార్చే చికిత్స చేయించాల్సినట్లున్నది. ఆహారిద్యులమే నాటోలు స్వర్ణముఖి వంతెన "రామచంద్ర రెడ్డి" అయింది, నిజంగా రెడ్డిగారికి కేసు అన్నివిధాల మనజిల్లాలో శాశ్వతంగా శాసనం అయిపోవడానికి తగివున్నది. దీనికి మేము బాగా అంటే-చాలాహ్రాదయ పూర్వకంగా సంతోషిస్తున్నాము. కాని అనుకొన్న విధంగా యిది నిలువనేమో అని సంశయం పట్నంలో హామిల్టన్ బ్రిడ్జి అంబటన్ (మంగలి) వంతెనకాలేదా! పాపంకమించునుగాక! అట్టి విపర్యయం దీనికి కలుగకుండునుగాక అని ఆసిస్తున్నాం.

* * *

ఎల్లాగ రైతు అందరికి అప్పుడే ఎక్కువా అంతలో గౌరవులున్నవిగా! మంచికి పోయినాకందుకూడా ఆపన్యాయమైంది. పదవులకు వచ్చిన కందుకూరు కారోసాలను మా వెంకటగిరి "కోరారు" కొత్త వారిస్వర్ణముఖికి కట్టుకొన్న గట్టిదన్నదని ఒక కొన్న యింకవిరు అభిప్రాయపడినారు. వలసాఆ పాపం కావున్నది.

మినిష్టరు మునుస్వామి నాయుడుగారికిఅగౌరవమా?

—(o)—

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు తీర్మానమునకు అంతరార్థ మేమి?

మొన్న స్వర్ణముఖి బ్రిడ్జి వంతెనకు రమాచారి చేయుటకు ప్రధానామాత్యులగు గౌ. మునుస్వామి నాయుడుగారు నాయుడుపేటకు విచ్చేసిన సందర్భమున నెల్లూరుజిల్లా బోర్డువారు ఒక వినతి పత్రమును అర్పింప దలచుకొనిరి. కానీ, మీటింగులో 20 ఓట్ల మెజారిటీతో గౌరవింపరాదని తీర్మానింపబడినది. జాతీయభావముతో జూచిన యీచిల్లర చేష్టంద్దలకు సన్మానములొసంగక పోవుట అత్యంతము ప్రశంసనీయము కానీ, నాయుడుగారిని మంత్రినిచేసిన నెల్లూరుసభ అధ్యక్షులు (ప్రెసిడెంటు రామచంద్రా రెడ్డిగారి కనుసన్నల యిందువరకు మెలగుచున్న బోర్డు పదవహాను అకాల జస్టిసు పక్షీయుడు వెంకటగిరి కుమార జమీందారుని బోర్డు, మీరు వికృతి జస్టిసు పక్షము ఇలవేల్పుగా కొలుచు బోర్డు సన్మానమును నిరాకరించుటచే మండల మునందేగాక మదరాసు నందు గూడ చాల అలజడిని గూర్చినది.

కావున ఇది జస్టిసుపక్ష ప్రధానమంత్రికి జరిగిన ప్రస్తుత ప్రత్యక్ష అవమానమని వ్యాఖ్యానముచేయువారు పొరపడలేదని నా భావన. ఇట్టి వ్యాపారకారణములుగూడ లేకపోలేదు. మునుస్వామి మంత్రి మొదటిమంత్రి వర్గమున ఒకజమీందారుని చేస్తుకొందునని వెలమదొరలకు ఆశపెట్టి బొబ్బిలికి వెంకటగిరికి పందెముపెట్టి తుదకు కుమారస్వామి రెడ్డిగారి కామున యాపీటమును పెట్టవలసి వచ్చినది. అదే కలహబీజము! జస్టిసుపక్ష అంతర్భాగమును తెలసినవారికి అది ఒక భీకర అగ్నిపర్వతమని తెలియును. ఈ గంధకము అప్పటినుండియే కరుగుచుండినది.

ఇంతలో జమీందారు-రైతు సమస్య వచ్చినది. అందునాయుడుగారు "రైతుబిడ్డ" అయినారు ఈగొప్ప గౌరవకారణము సమయమునకు దొరకుట నాయుడుగారి అదృష్టము. ఇక నాయుడుగారు రెండుపడవలలో కాలుపెట్టి ప్రయాణము సాగించువారు, నూతనముగ నిర్మించే ఫిర్కాల లో అందరిని లేవనెత్తుకొనినారు, కొంతధైర్యములో పనిచేసియుండిన నాయుడుగారికి యీ కంటక కిరీటధారణము తప్పెడిది.

దీనినంతకు మంత్రిపై విశ్వాసరాహిత్యపు అలజడి లేచినది. అందు జమీందారులకు ముఖ్యముగ మాత్రమే వెంకటగిరికి ప్రభువులు రాబోవు వారికి వ్యంగ్యమైనది. దానికి ప్రతిక్రియగా కుమారరాజాగారు మునసోడ్రిందవున్న ఇటలీకరి ఠాణాలో నున్న నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు చేత నాయుడుగారికి తిరుగాటు కల్పించి నారనుట సమంజసముగానే యున్నది. ఈ ప్రశ్నయే తలయెత్తకున్న మేలుగ నుండెడిది. కాని, సర్వసమయముల రాజాగారు లేకపోవుట వారికిబేదాను అధ్యక్షులై సన్మానమును ప్రతిపాదించుట వారి యుద్ధపు రైతులు మాత్రమే ఓటుచేసి నెగరపడేయు వారందరు ప్రతిఘటించుటలో ఏదో ఒక పెద్దఎత్తుగలదని సంశయింపదగియున్నది. రైతు రాజాగారు అనుకూలురే! పక్షమువారు మాత్రము మాటునిచలేదు అనుట మంచి వ్యూహమే! ఈబోర్డు పుట్టిన తరువాత రాజాగారికి వ్యతిరేకముగ ఇది నాకు ఏదైన జరిగినదా? ఇకముగతి ప్రతిపక్షులు జాతీయాభిమానులని నేను గాబట్టి ప్రతిఘటించుటలో న్యాయములేదు. స్వతంత్రుడనబడు మాల కొండా రెడ్డిగారు యీవృత్తాంతములలో తగుల్కొనుట కోచనియము. ఇందుకు రామచంద్రారెడ్డి గారి కోర్కెయు లేకున్న సంతసించువాడ.

ఎట్లయిన నేమి? ఫలితమునకు మాత్రము సంతసించువాడను. ఇవిచన్నక పోయిన నేనేమిచేయగలగుదును.

ఒక మండలీయుడు.

[మాధశేఖర స్వర్ణముఖి వంతెనకు "రామచంద్ర రెడ్డి" అనిన సంకేతము నుండెడిది. సన్మానవిషయములో రైతుకాన్పించినదాని "పారము యిదిరేఅయినను యధార్థమున దిగినవి. మరికొన్నిగలవు. జస్టిసు పక్షీయుల మాట వదలివేయ వలయును. మాలెకొండారెడ్డిగారి విషయము. రెడ్డినాయుడుగారు రెడ్డిగారికి పరమఆప్తులు వారికి యీబోర్డు సన్మానము వలదనిరట! కావున రెడ్డిగారునాయుడుగారికి వలదని నారు. ఇక మీరువారు సభలో జరిగిన సంగతే అర్థముగాక "మా వారు చేయిఎత్తినారు కాబట్టి ఎత్తినాం" అనేవారుకాబట్టి సంగతి అర్థంచేసుకోకుండానే మాలకొండారెడ్డిగారికి ఓటు చేసి బయటకువచ్చి అక్కడనాయుడు మొదలగు వారలు వాలుక కొరకుకొనినారు. మాలకొండా రెడ్డిగారికి ; యీ అభిప్రాయమున్నదో లేదో మేముచెప్పజాలము.

—సం. జ. రై.]

ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టుసవరణ నాయకుల ప్రకటన

—(౦)—

శ్రీ చెలసాని సత్యనారాయణగారి బిల్లును అంగీకరింప వలసిన ఆవశ్యకత. మదరాసు ఎస్టేట్సులాండు ఆక్టుసవరణ

శ్రీయుతులు చలసాని సత్యనారాయణగారు, విశ్వనాథదాసుగారు, వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు, వి. పెరుమాళ్ నాయుడుగారు, వి. జగన్నాథదాసుగారు, పి. వి. సుందరవరదులు మొదలగువారు కలసి మదరాసుప్రావిన్సు రయితుల సంఘపక్షమున ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ పక్షమున ఈ ప్రకటనము గావించుచున్నారు.

మొదటిశాసనము.

1908 సంవత్సరపు మొదటి శాసనము నగు మదరాసు యెస్టేట్సులాండు ఆక్టు 24 సంవత్సరములనుండి అమలులోనున్నది. ఈ కొద్దికాలములో ఆక్టునందు చాల లోపము లున్నట్లును, రయితులకనేక యిబ్బందులు కలుగజేయు అనేక సెక్షనులున్నట్లును హైకోర్టువారి తీర్పులవలనను, రివిన్యూబోర్డువారి నిర్ణయములవలనను, యితర విధములను తెలియవచ్చెను. ఆక్టులోని లోపములను సవరించుట 1913, 1914 సంవత్సరములలో ఒక అధికారులబిల్లును 4 అనధికారబిల్లులు శాసనసభలో నుపపాదింపబడెను. కాని ఇవి యేకారణము చేతనో చర్చింపబడలేదు. 1920 వ సంవత్సరము ఆక్టును సవరణచేయుటకు ఒక కమిటీ యేర్పాటయ్యెను, ఆ కమిటీ మరల ఒకబిల్లును తయారు చేయుటకు యొకకమిటీవారొక ఉపసంఘమును నియమించుటయు జరిగెను.

ప్రభుత్వమువారి బిల్లు.

ఈ ఉపసంఘమువారు తయారు చేసిన బిల్లు ప్రభుత్వమువారికి 1928 సంవత్సరము చేరెను. 4 అనధికారబిల్లులను మూలాధారము బిల్లును తయారు చేసిన ఉపసంఘమువారు పొందగల్గిరి. ఆలస్యమేమియు లేక ఎస్టేట్సు లాండు ఆక్టును పూర్తిగా మార్చు అధికారులబిల్లు శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టబడునని అన్యాయమున్న ప్రభుత్వసభ్యుడు చెప్పగా ఈ నాలుగుబిల్లులు ఉపసంహరించుకొనబడెను. మూడేండ్లవరకు ప్రభుత్వమువారీ విషయమై యేమియుచేయక 1931 సంవత్సరములో జూలై 28 తారీఖున తమ బిల్లును ఫోర్టుసెంటు జార్జిగెజటులో ప్రకటించిరి. ఈబిల్లు 1928 సంవత్సరపు బిల్లుపై చాలవరకాధారపడుచున్నదని యనుచున్నారు. 1931 సంవత్సరము ఆఖరుబిల్లు ప్రకటింపబడి దానిలోని షరతులను జమీందారీరయితులు తెలిసికొన్నతరువాత దానినిగూర్చి చర్చించుటకును తమయభిప్రాయమును తెలుపుటకును అనేక సభలు జరుపబడెను. ఈవిషయమై జమీందారీ రయితుల సంఘమువారుగూడ శ్రద్ధవహింపసాగిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు జమీందారీ రయితులకు చాల నష్టదాయకము యింకను కొన్ని సెక్షనుల మార్పులకుదేశింపబడినది.

అందువలన జమీందారీ రయితులకష్టములను బాపుటకు సమగ్రమైన మరియొక బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట అవసరమయ్యెను. ఉద్దేశ్యముతో 1931 సంవత్సరములో ఒక బిల్లును తయారుచేయుటకు తీర్మానింపబడెను.

రామదాసుపంతులుగారి బిల్లు

జమీందారీ రయితు సంఘములవారి కోరికపై శ్రీవేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు మదరాసు యెస్టేట్సులాండు ఆక్టును సవరించునట్టి ఒకబిల్లును తయారుచేసి శాసన సభ్యుల యుపయోగార్థమై పంపిరి. శ్రీయుత చెలసాని సత్యనారాయణ చౌదరిగారు మరికొందరు శాసన సభ్యులును ఆ బిల్లును శాసనసభలో ప్రతిపాదించు నుద్దేశ్యమును ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి. ఈ బిల్లులోని 5 (డి), 51 సెక్షనులు తప్ప తక్కిన బిల్లునంతయు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టవచ్చునని మదరాసు ప్రభుత్వమువారును, భారత ప్రభుత్వమువారును అనుమతి నొసగిరి. 5 (డి) సెక్షను గ్రామమునకు కొంతశిస్తుదాను నిర్ణయించుట మొదలగు పద్ధతుల నేర్పరచుటకు ఉద్యోగీయులను నియమింపవలెనని కోరుచున్నది.

51 సెక్షను ల్యాండు కోర్టుల నేర్పాటుచేయవలెనని కోరుచున్నది. ఇట్లుచేయుటకు ధనము చాలవ్యయమగును. గనుక ప్రభుత్వమువారి సెక్షనుల నంగీకరింపవీలు లేదనిరి. అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడినపుడు ఈ రెండు ముఖ్యవిషయములుగూడ ఒక సమగ్రమగు బిల్లులోనిముడ్చ గలందులకు ప్రయత్నము చేయవలసి యున్నది.

ఆలస్యమెవరిది. ?

ఈ అనధికారబిల్లు ప్రభుత్వమువారికి 1932 సం- ఫిబ్రవరి 27 వ తారీఖున చేరెను. ఈ మధ్యఅధికారబిల్లును విచారించుటకై ఒక సెలెక్టుకమిటిని ఏర్పరచుటకు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి రివెన్యూమెంబరు చర్యగైకొనెను. ఫిబ్రవరిమాసములలో నోటీసిచ్చిన అనధికార బిల్లు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడువరకు ఈప్రయత్నము మానవలసినదిగా కోరబడెను. కాని ఈకోరిక నిరాకరింపబడెను. అధికారబిల్లుపై విచారణ జరుగుచున్నది. బిల్లును తయారుచేయుటలో రయితులు అనవసరముగా చాల ఆలస్యము చేసిరని రెవిన్యూ మెంబరనినట్లు తెలియుచున్నది. అయిన యిట్లనుట చాల ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది. 1913 సం- నుండి ప్రభుత్వమువారు ఆక్టును సవరించుటకు ప్రయత్నములు జరుపుచుండిరి 18 సంవత్సరములైనతరువాత అనగా 1931 సంవత్సరములో వారు ఒక సవరణ బిల్లును తయారు చేయగలిగిరి 1928 సంవత్సరములో తాము చేయదలచిన సవరణలు 1931 సంవత్సరములో కార్యరూపము దాల్చెను. అనగా మూడుసంవత్సరములకు గాని ప్రభుత్వమువారు బిల్లును తయారు చేయజాలక పోయిరి. ప్రభుత్వమువారు సంవత్సరము

తెరబడి అలస్యముచేసినప్పటికిని రయితులు 7 మాసములలో సమగ్రమైన బిల్లును తయారుచేయగలిగిరి, జమీందారీ రయితులు శాసనసభలో కష్టసుఖములను తెల్పుకొనవలెనని ప్రయత్నించగా ప్రభుత్వమువారు రెంతమాత్రమును సానుభూతి చూపకుండుట శోచనీయము. కావున అన్యాకారబిల్లును తయారుచేయుటలో అలస్యమయ్యెనను వాదము యెంతమాత్రమును సరియైనది కాదని పైవిషయమువలన తెలియగలదు.

జమీందారీ రయితులయెడల యుదాసీనత

జమీందారీ రయితుల క్షేమముపట్ల ప్రభుత్వమువారికెంత యుదాసీనభావమున్నదో తెలిసికొనుటకు 1931 సం॥ 12-వ అధికారబిల్లును విచారించుట కేర్పడిన సెలెక్టుకమిటీ యేసాక్షి. జమీందారీ రయితులపక్షమును వహించి తృప్తికరముగా చెప్ప ఒక్కసభ్యుడుగూడ సెలెక్టు కమిటీలో లేరు. కమిటీసభ్యులయెడల మా కెంతమాత్రమును అగౌరవభావము లేదు. ఈవిషయము చాల క్లిష్టమైనది. దీనివిషయమై నిర్ణయించుటకు సంగతి సందర్భములు బాగుగా తెలియవలయును. కమిటీలో కొందరు న్యాయవాదులకీవిషయములు తెలియును. కాని వారు భూస్వాములకు సలహాదారులుగా నున్నవారు. కావున జమీందారీ రయితులకు సహాయము చేయగలరు యుండరు. కావున సెలెక్టు కమిటీలోగి జమీందారీ రయితులపక్షమున చెప్పకలిగినవారెవ్వరును లేరు.

గా. బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు.

అట్టిగాన కొన్ని సెషనుల విషయమై ప్రధాన మంత్రియగు బి. మునిస్వామి నాయుడుగారు జమీందారీ రయితుల పక్షము వహించుచున్నారనుట సత్యమే కాని ప్రభుత్వమువారి మంత్రి యగుటవలన ఈవిషయము శాసన సభలో చర్చకు వచ్చినపుడు అయిన జమీందారీ రయితుల పక్షము వహించి మాటలాడ జాలక పోవచ్చును. ఇదిగాక భూస్వాములును, భూస్వాముల క్షేమమునం దాసక్తిగల వారును ఆయనకు తమపక్షమునకు లాగుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరి ప్రయత్నములకు అవకాశ[illegible] గడని మేము తలచుచున్నాము.

అధికార బిల్లువలని యిబ్బందులు.

అధికారులబిల్లే, శాసనమై పత్రికారబిల్లు శాసన సభలో ప్రతిపాదింపబడు పనకాశము కలుగనిచో జమీందారీహిరులకు చాలా నష్టముకలుగును. రయితుల స్థితిగతులను బాగుచేయుటకు బదులు అధికారబిల్లు చాలవిషయములయందు వారికి అనర్థదాయకముగా పరిణమించుచున్నది. అధికారుల బిల్లువలన జమీందారీ అరయితులకు గలుగు కష్టములు శ్రీయుత చెలసాని సత్యనారాయణ చౌదరి గారు నోటీసిచ్చిన బిల్లులో తెలిబరుపబడినవి. శ్రీయుత చౌదరిగారి బిల్లును ఆమోదింపబడినచో జమీందారీ రయితులస్థితి చాలాదుర్భరమగును. ఈరాష్ట్రములో భూస్వాములకును, రయితులకును జరుగుచున్నతగాదా యికముందుకూడ జరుగుచునే యుండి అనేక సంవత్సరములవరకు తీవ్రాందోళనకు కారణమగును.

సత్యనారాయణ బిల్లు.

కావున అధికారబిల్లు విషమై విచారణ జరుపకుందురుగాక యనియు శ్రీయుత సత్యనారాయణగారి బిల్లును శాసనసభలో ప్రతిపాదింప నిత్తురుగాక యనియు మేము కోరుచున్నాము. ఈబిల్లును గజెట్టులో ప్రకటింపించి ప్రతి పాదనలో అలస్యము లేకుండ ప్రభుత్వమువారు చేయుదురుగాక యనిగూడ మేము ప్రార్థించుచున్నాము. అధికారుల బిల్లుకంటె శ్రీయుత చౌదరిగారి బిల్లును ముందు విచారించవలసిన యావశ్యకతను శాసనసభ వారికిని, సెలెక్టు కమిటీవారికిని తెలుపవలసినదిగా శాసనసభ్యులను, ముఖ్యముగా సెలెక్టుకమిటీ సభ్యులను మేము కోరుచున్నాము.

రహితుల కర్తవ్యము

ఈవిషయమునందు జమీందారీ రహితులందరుకలసి, తమమాట ప్రభుత్వము వారు వినునట్లు చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నాము. అలస్య మెంతమాత్రమును పనికిరాదు జమీన్దారీ రహితుల సంఘమువారును, రహితుల క్షేమమును గోరుయితర సంస్థలును యీవిషయమై శ్రద్ధవహించి అధికారులబిల్లును ప్రస్తుతము అట్లుంచి శ్రీయుత చలసాని సత్యనారాయణ చౌదరి గారి బిల్లును విచారించునట్లు ప్రయత్నింతురుగాక యని కోరుచున్నాము.

హైదరాబాదు సంస్థానములో 36 లక్షల సిస్తు రెమిషనులు

నిజాం ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము.

హైదరాబాదు సంస్థానమునందలి రహితులకు 36 లక్షల రూపాయలవరకు సిస్తు రెమిషను యిచ్చుచు మహాఘనత వహించి నిజాం ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన గావించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు యిట్టితీర్మానమును గావించుటకు పూర్వ సందర్భములను, 1930 సంవత్సరము అక్టోబరు మాసమునుండియు యిచ్చిన రెమిషనులను ప్రకటన వివరించి యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

తగ్గుధాన్యపు ధరలనుబట్టి చాలజిల్లాలయందలి సెటిల్ మెంటు రేట్లు నిర్ణయింపబడి యుండెను. పండని సంవత్సరములలో రహితులు యిబ్బంది పడకుండునుండుటకు అవి చాలతక్కువగా నుంచబడెను. కావున యింకా రహితులకు సిస్తు రెమిషనులనిచ్చుట అనవసరము లేదని ప్రభుత్వమువారు తలచుటన్యాయముగానే యుండెను. కాని యిదివరకు రహితులకిచ్చిన రెమిషనుల వల్లను, దేశమునందలి ఆర్థిక దుస్థితి వలనను ప్రభుత్వమువారికి సిస్తులుతక్కువ వసూలైనను వరుసగా కొన్ని సంవత్సరముల నుండి రహితులు పడుచుండిన యిబ్బందులను బాపుటకు సమయమువచ్చినదని ప్రభుత్వమువారు తలచిరి. కావునఖరీఫ్ ఆజ శిస్తులన్నియుకలసి 36 లక్షలవరకు తక్షణము రహితులకు రెమిషను యివ్వవలెనని మహాఘనత వహించిన నిజాం ప్రభుత్వము వారు ఉత్తరువు చేసిరి.

సంపాదకుడు, ప్రకాశకుడు:— నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, జమీందారీరైతు ముద్రాక్షరశాల, గాంధిచౌక్ నెల్లూరు.